

احساس، هیجان، رفتارهای انگیزشی

و اختلال گونه از دیدگاه علوم اعصاب

(فصولی از مجموعه ویرایش درسنامه جامع اصول علوم اعصاب)

نویسندگان:

آنتونیو داماسیو، جوزف لی دوکس، پیر شزگال، استیون هایمن

ترجمه:

دکتر علی مشهدی (دانشیار گروه روانشناسی دانشگاه تهران، مشهد)

مسلم کرد

زبیر صمیمی

عنوان و نام پدیدآور	: احساس، هیجان، رفتارهای انگیزشی و اعتیادگونه از دیدگاه علوم اعصاب (فصولی از پنجمین ویرایش درسنامه جامع اصول علوم اعصاب) نویسندگان آنتونیو داماسیو... [و دیگران]؛ ترجمه علی مشهدی، مسلم کرد، زبیر صمیمی.
مشخصات نشر	: تهران: فرقلم، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۵ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۰۶۳-۱-۳ ریا۱۰۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتاب حاضر ترجمه‌ی فصولی از کتاب "Principles of neural science, ۳rd ed, ۲۰۱۳" تألیف آنتونیو. ر آماسیو... [و دیگران] و به ویراستاری اریک. آر کاندل... [و دیگران] است.
یادداشت	: نویسندگان آنتونیو داماسیو، جوزف لی دوکس، پیتر شیزگال، استیون هایمن.
موضوع	: هیجان‌ها -- جنبه‌های فیزیولوژیکی
موضوع	: Emotions -- Physiological aspects
موضوع	: روان‌شناسی عصبی
موضوع	: Neuropsychology
شناسه افزوده	: مشهدی، علی، ۱۳۵۷ - مترجم
شناسه افزوده	: کرد، مسلم، ۱۳۶۸ - مترجم
شناسه افزوده	: صمیمی، زبیر، ۱۳۶۸ - مترجم
رده بندی کنگره	: ر.ف. ۱/ ۲۱۰ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	: ۳۳ ۱۳/۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۹۶۷۳۷

اطلاعات

عنوان: احساس، هیجان، رفتارهای انگیزشی و اعتیاد گونه از دیدگاه علوم اعصاب (فصولی از پنجمین ویرایش درسنامه جامع اصول علوم اعصاب)

نویسنده: آنتونیو داماسیو، جوزف لی دوکس

مترجم: علی مشهدی، مسلم کرد و زبیر صمیمی

ویراستار: محسن ایزدی

ناشر: انتشارات فرقلم

صفحه آرای: موسسه طاها

لتیوگرافی و چاپ: سازمان چاپ طهرانی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰ نسخه - قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۰۶۳-۱-۳

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه مترجمین	۹
---------------------	---

فصل اول: هیجان‌ها و احساسات

مرور اجمال، مباحث	۱۴
بررسی و مطالعه هیجانی مغز هیجانی به سبک نوین از اواخر قرن نوزدهم آغاز شد	۱۷
آمیگدال به عنوان یک ناحیه تنظیم حیاتی در جریان‌های هیجانی معرفی شده است. ..	۲۵
آمیگدال در بروز ترس (ذاتی) در حیوانات نقش دارد.	۲۹
آمیگدال در بروز ترس انسان نیز نقش به سزایی دارد.	۲۹
آمیگدال در شکل‌گیری هیجان‌ها در انسان‌ها و حیوانات دخیل است.	۳۳
بخش‌های دیگر مغز نیز در پردازش هیجانی نقش دارند.	۳۴
شناخت و مطالعه ارتباطات عصبی و رفتاری آن‌ها در بروز هیجان‌ها.	۳۸
مرور اجمالی مباحث	۴۳
ماخذ فصل اول	۴۵

فصل دوم: تعادل، انگیزش و حالات انگیخته

تعادل، انگیزش و حالات اعتیادگونه	۵۳
مرور اجمالی مباحث	۵۴
جعبه سیستم تنظیم شده چیست؟	۵۶
نوشیدن آب در واکنش به تشنگی	۵۹
مایعات بدن در قسمت‌های درون سلولی و برون سلولی	۶۰
تنظیم حسگرهای عصبی و غده‌ای.	۶۰
بخش درون سلولی توسط گیرنده‌های اسمزی کنترل می‌شود.	۶۳
سیستم‌های انگیزشی ظهور و حذف سیگنال‌های خطا را پیش‌بینی می‌کنند.	۶۴

- ۶۵ لپتین و انسولین نقش به سزایی در حفظ تعادل طولانی مدت انرژی دارند.
- ۶۸ سیگنال‌های طولانی مدت و کوتاه مدت در تعامل با یکدیگر تغذیه را کنترل می‌کنند.
- ۶۹ حالات انگیزشی بر رفتارهای هدف محور اثر می‌گذارند.
- ۶۹ محرک‌های داخلی و خارجی در بروز حالات انگیزشی نقش دارند.
- ۷۲ حالات انگیزشی در جهت رفع نیازهای تنظیم گری و غیرتنظیم گری بروز می‌یابند.
- ۷۳ مسیر پاداش در مغز
- ۷۵ سوء مص و اعتیاد به مواد مخدر از جمله رفتارهای هدف محور به شمار می‌آیند.
- ۷۸ مواد مخدر اعتیاد آور، مسیر پاداش در مغز را به کار می‌گیرند.
- مواد مخدر اعتیاد آور عملکرد سیستم عصبی را دستخوش تغییرات طولانی مدت می‌سازند.
- ۸۴ مدل‌های حیوانی برای بررسی اعتیاد به مواد مخدر
- ۸۸ ترجیح مکان شرطی شده
- ۸۸ خود تجویزی و مصرف خودسرانه‌ی ...
- ۸۹ دوپامین به عنوان یک سیگنال یادگیری عمل می‌کند.
- ۹۶ مآخذ فصل دوم:

مقدمه مترجمین

پس از وقوع انقلاب شصت و سه، در دهه ۱۹۵۰، شناخت به عنوان فرآیندی تجزیه پذیر، مرحله‌بندی شده، متوالی و قابل تکرار به سازی با فرآیندهای کامپیوتری در نظر گرفته می‌شد در حالی که احساسات و هیجان را به دلیل آنکه قابل تجزیه، تفکیک و به فرمول سازی نمی‌رسیدند، جایگاه خاصی در علوم شناختی و در بتن اصلی این رشته به خود اختصاص نمی‌دادند و مورد بی‌مهری دسمنان آن زمان قرار می‌گرفتند و تاثیر هیجان‌ها را در بهترین حالت به عنوان فرآیندی ایجاد کننده، متوقف کننده و مخل سیستم شناختی در نظر می‌گرفتند.

اما در سالیان اخیر پیشرفت‌های شگرفی در علوم اعصاب و روان داد و با روی کار آمدن دانشمندان بزرگی مانند آنتونیو داماسیو و ژاک پکنسپ، پنجره‌ای بر روی دانسته‌های بشر در مورد هیجان باز شد و دیدگاه سابق در مورد هیجان‌ها منسوخ گردید. به عنوان مثال ژاک پکنسپ توانست اصطلاح علوم اعصاب عاطفی را پایه ریزی کند و زیر لایه‌های عصبی هیجان و رویکردهای نوین مربوط به آن را تشریح کند. یکی دیگر از این دانشمندان که نقش اصلی در خصوص تبیین اهمیت هیجان‌ها داشت و توانست مرز خشک و سنتی جدائی شناخت و هیجان را از بین ببرد، آنتونیو داماسیو بود. وی به همراه همسرش هانا داماسیو با مطالعه بر روی بیمارانی که دچار آسیب در نواحی هیجانی مغز خود بودند، به این نتیجه رسید که که هیجان‌ها چهارچوبی برای شناخت فراهم می‌آورد و به صورت آگاهانه و غیر آگاهانه در تصمیم‌گیری و فعالیت‌های شناختی دخیل هستند و بدون هیجان تصمیم‌گیری و فعالیت‌های شناختی دچار مشکلات عدیده‌ای خواهد شد.

وی در یکی از کتاب‌های خود تحت عنوان "خطای دکارت، عاطفه، خرد و مغز انسان" به تحلیل عصب شناختی بیمار کلاسیکی به نام «فینیاس گیج» می‌پردازد که از ناحیه شکمی پیش پشانی مغز خود دچار آسیب جدی شده بود که باعث شده بود شخصیت وی به طور کل عوض شود و عملکردهای شناختی و کنترل شناختی وی دچار مشکل شود. بنابراین با تلاش‌های صورت گرفته این افراد امروزه هیجان‌ها و احساسات توانسته اند نقش برجسته تری در علوم شناختی پیدا کنند و به عنوان یکی از جذاب‌ترین موضوعات علوم شناختی شناخته شوند. کتاب حاضر بخشی از درسنامه جامع اصول علوم اعصاب ۳-۲۰ تدوین شده توسط اریک کندل و همکارانش می‌باشد^۱ که دو فصل ۴۸ و ۴۹ احسان، هیجان و رفتاری انگیزشی و اعتیاد گونه آن، به وسیله آنتونیو داماسیو و متخصصان این حیطه نگارش در آمده است. امید است ترجمه این فصل‌ها از درسنامه اصول علوم اعصاب خواننده مسر مهمی در افزایش آگاهی علاقه مندان علوم شناختی به هیجان و انگیزش ایجاد نما ...

در پایان از زحمات بی‌شائبه انتشارات فرقلم و آقای محسن ایزدی در خصوص چاپ و ویراستاری این کتاب قدردانی می‌شود و از خوانندگان عزیز این کتاب تقاضا می‌شود نظرات و انتقادات خود را با ما در میان بگذارند و در ارتقا کیفیت ترجمه این کتاب ما را یاری نمایند.

دکتر علی مشهدی^۲

مسلم کرد

زبیر صمیمی